

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/19/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200900
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017200900.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: P. U. F., O. XX. Y. XXXX, Z. V. Č. XX, XXX XX V., právne zastúpeného: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom Kadnárova 83, 831 06 Bratislava, IČO: 47 232 765, proti žalovanému: Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave, so sídlom Špitálska 14, 812 28 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-VO-2/2017 z 3. apríla 2017 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/113/2017-64 z 12. februára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 5S/113/2017-64 z 12. februára 2019 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BA-VO-2/2017 z 3. apríla 2017, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie riaditeľa OR PZ Bratislava II č. ORPZ-BAII-ŠK-13-009/2016 z 9. januára 2017 o náhrade škody, ktorým rozhodol, že žalobca zodpovedá podľa ust. § 160 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) v plnom rozsahu (t. j. 100%) za škodu spôsobenú ministerstvu vnútra SR poškodením SCV značky Škoda Fabia combi, EČ: BA 693GO a je povinný uhradiť čiastku vo výške 716,40 eur.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd, po tom čo skonštatoval priebeh administratívneho konania (bod 1. - 16. rozsudku), sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a uviedol, že zistenie osoby zodpovednej za spôsobenie škody leží na služobnom úrade, pričom je jeho povinnosťou preukázať, že škodu zaviniť

žalobca spolu s mierou jeho zavinenia na spôsobení škody. V uvedenom prípade bolo preukázané, že žalobca spôsobil škodu, ktorá vznikla na SCV Škoda Fabia combi EČ: BA 693GO, výška škody bola stanovená znaleckým posudkom č. 77/2014 na čiastku 2.008,- eur. Poistovňa žalobcu, u ktorej bola nahlásená poistná udalosť uhradila žalovanému čiastku 1.090,80 eur. K tvrdeniu žalobcu, že postup služobného úradu bol nehospodárny, pretože náklady na opravu SCV presiahli všeobecnú hodnotu vozidla správny súd uviedol, že bol dodržaný postup opravy SCV v súlade s pokynom č. 4 sekcie ekonomiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o určení výšky škody na majetku štátu z 2. júna 2014, v kontexte čoho poukázal, že zo záverov obhliadky vykonanej zodpovedným pracovníkom poistovne Wüstenrot a.s. nevyplývalo, že by sa jednalo o totálnu škodu, alebo by bolo potrebné čakať na vyjadrenie poistovne. Následne teda bola vystavená objednávka na opravu pod č. 5500092437 z 9. októbra 2013. Pri výške škody 100% stanovenej v napadnutom rozhodnutí vychádzal prvostupňový orgán aj zo skutočnosti, že zo strany žalobcu nešlo o prvé zistené a evidované porušenie zákona č. 8/2009 Z. z. a mal za preukázané, že žalobca sa dopustil 3 zavinených poškodení SCV.

3. Správny súd uzavrel, že vzhľadom na uvedené skutočnosti mal za preukázané, že rozhodnutia oboch správnych orgánov boli vydané v súlade s § 160 ods. 1, ods. 2, § 166 ods. 1, ods. 2 a § 170 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., s nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky o riešení a likvidácii škôd č. 78 zo 17. augusta 2005, s pokynom č. 4 sekcie ekonomiky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o určení výšky škody na majetku štátu a pokynom generálneho riaditeľa všeobecnej sekcie MV SR č. 11/2000 o nehodách, hodnotení technického stavu, oceňovaní a určovaní výšky skutočnej škody SCV a špeciálnej techniky v pôsobnosti MV SR.

4. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f) a písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; a že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec správneho súdu na ďalšie konanie.

6. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ v zásade zopakoval žalobné dôvody, kedy namietal nehospodárnosť opravy SCV, keď postup služobného úradu síce neporušoval žiadne ustanovenie pokynu sekcie ekonomiky MV SR, no na druhej strane je potrebné vyhodnotiť postup ako nehospodárny, pretože služobnému úradu nič nebránilo v tom, aby počkal na zistenia znalca (pokiaľ stojí za dodržiavaním zákona v celom procese) a až následne by schválil opravu, resp. požiadavku na opravu pre opravárne MV SR. Uvedené platí o to viac, že prvostupňové rozhodnutie v administratívnom konaní bolo vydané až 9. januára 2017, no celá oprava prebiehala ešte na jeseň roku 2013. Poukázal na potrebu dodržiavať aj všeobecné ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník o predchádzaní škodám, a teda z hľadiska hospodárnosti mal (a bez problémov mohol) služobný úrad počkať na znalecký posudok a následne posudzovať a vyhodnocovať či je oprava rentabilná.

7. Sťažovateľ ďalej uviedol, že správny súd uviedol nesprávny údaj pokiaľ konštatoval, že „žalobca sa už 3-krát dopustil zavineného poškodenia SCV“, keď sa dopustil poškodenia iba dva krát, no ani tieto skutočnosti nie sú v žiadnom prípade spôsobilé akokoľvek ovplyvňovať hospodárnosť postupu služobného úradu.

8. V pokračovaní kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že v žalobe namietal rozpor skutkového stavu s administratívnym spisom, ktorý spočíval v tom, že pri likvidácii škodovej udalosti znalec v znaleckom posudku konštatoval, že nevznikli predajné zvyšky, no realita tomu nezodpovedala, nakoľko poistovňa zistila hodnotu použiteľných zvyškov podľa ponuky na odkúpenie vozidla predloženej na aukčnom portáli spoločnosti AUTOonline, s. r. o. vo výške 780,- eur. Existovala tak možnosť odpočítania použiteľných zvyškov, no žalovaný mal za to, že výpočet vyplateného poistného je v rozpore s postupom znalca. Sťažovateľ dôvodil tým, že aj výpočet aj znalecký posudok sú voľne hodnotiteľné

dôkazy a správne orgány nie sú nijako viazané znaleckým posudkom. Rozpor skutkového stavu a podkladov v spise mal podľa žalobcu spočívať v tom, že reálne existovali odpočítateľné zvyšky, no žalovaný jednostranne zobral do úvahy len znalecký posudok - priaznivejší samozrejme pre žalovaného. Taktiež sťažovateľ namietal zmätočnosť a vnútornú rozpornosť administratívneho rozhodnutia žalovaného, keď na str. 15 sa opierať o zápis z obhliadky SCV poisťovňou 19. septembra 2019 (správne má byť rok 2013 - pozn. kasačného súdu), v ktorom poisťovňa neuviedla či ide o totálnu škodu alebo nerentabilnú opravu, no zároveň na str. 17 uviedol, že „...výpočet výšky škody stanovený poisťovňou nie je pre potreby konania orgánov v rámci MV SR záväzný ani použiteľný...“. Sťažovateľ namietal, že žalovaný hodnotil dôkazy účelovo podľa svojho záujmu a v rámci tvrdení si protirečí. V uvedenom kontexte sťažovateľ namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, nakoľko s týmito dvoma námietkami sa správny súd absolútne nezaoberal, pričom nejde o nepodstatné skutočnosti, ale práve sa jedná o namietaný postup žalovaného, kedy si účelovo hodnotí dôkazy a vysporiadava sa s nimi protichodnými tvrdeniami, prípadne sa nevysporiadava vôbec alebo len zjavne arbitrárne.

9. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v zásade zopakoval svoje argumenty obsiahnuté vo vyjadrení k žalobe z 13. júla 2017, pričom zdôraznil, že po vykonaní opravy poškodeného SCV bola Automobilovými opravovňami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a. s. vystavená faktúra č.: R310 14264 z 28. októbra 2013, kde bola vyčíslená suma za opravu čiastkou 2.029,74 eura a vzhľadom k výške fakturovanej sumy za opravu SCV bola podľa čl. 8 ods. 1 pokynu o nehodách centrom podpory spracovaná objednávka na znalecký posudok. Znalecký posudok vypracoval znalec v odbore cestná doprava a odvetvie - technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej premávke a odhad hodnoty cestných vozidiel, C.. L. E. (č. 77/2014 z 1. augusta 2014), kde určil technickú hodnotu vozidla pred poškodením sumou 2.355,- eur, všeobecnú hodnotu vozidla pred poškodením sumou 1.992,- eur, reprodukčnú obstarávaciu hodnotu vozidla pred poškodením (ROH) sumou 2.058,- eur, celkové náklady na opravu (NO) s DPH 2.030,- eur a vyjadril, sa že „Nejedná sa o totálne zničenie vozidla. Oprava doporučená“; „Pri oprave vozidla nevznikli žiadne predajné zvyšky“. Ďalej určil technickú hodnotu vozidla po oprave poškodenia 2.355,- eur a výšku škody na vozidle, ktorá predstavuje čiastku s DPH 2.008,- eur. Žalovaný opätovne poukázal, že znalec opravu odporúčal, pričom znalec nikde v znaleckom posudku neuviedol, že škoda presahuje aktuálnu trhovú hodnotu vozidla. Práve žalobca osobne spracoval požiadavku na opravu SCV aj napriek tomu, že nevedel aká je skutočná výška škody. Zároveň je podľa predložených dôkazov preukázateľné, že faktúra za opravu SCV bola vystavená 28. októbra 2013, znalecký posudok bol vystavený až 1. augusta 2014 a oznámenie o poistnom plnení Wuestenrot poisťovne, a.s. k poistnej udalosti zaslané sťažovateľovi pod č. 1505.9026/010-9 následne až 13. mája 2015.

10. Žalovaný uzavrel, že pre zistenie výšky škody je jednoznačne záväzné uvedené ustanovenie čl. 8 ods. 1 pokynu o nehodách, kde sa ustanovuje, že v majetkovoprávných vzťahoch, súdnych sporoch a pri nehode zavinennej policajtom alebo zamestnancom MV SR, keď náklady na opravu poškodeného vozidla, prípadne ich kalkulácia presiahne hranicu 1.000,- eur alebo sú pochybnosti o ich výške, musí byť výška škody určená znalcom. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 30. apríla 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

12. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

13. Predmetom správneho súdneho prieskumu je rozhodnutie, ktorým bol určený rozsah (100%) zodpovednosti sťažovateľa za škodu spôsobenú ministerstvu vnútra SR poškodením SCV značky Škoda Fabia combi, EČ: BA 693GO a jej výška (2.008,- eur), s určením povinnosti doplatiť rozdiel medzi výškou škody a prijatým poisťným plnením, vo výške 716,40 eur. Zavinenie a rozsah zodpovednosti sťažovateľa v konaní neboli sporné, sporná zostala výška škody, ktorú bol sťažovateľ povinný uhradiť.

14. Kasačný súd v prvom rade vo všeobecnosti uvádza, že právna úprava otázky rozsahu a výšky spôsobenej škody sa nachádza v ustanovení § 442 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škoda sa uhrádza v peniazoch (§ 442 ods. 3 veta prvá Občianskeho zákonníka). Pojem rozsah náhrady škody Občiansky zákonník nevymedzuje. Pod týmto pojmom v zmysle literatúry sa rozumie kvantitatívna stránka náhrady škody, teda koľko má škodca alebo subjekt zodpovedný za spôsobenú škodu poskytnúť poškodenému ako náhradu spôsobenej škody. Škodou, ktorá sa má tu nahradiť, vyjadruje úbytok majetku poškodeného. Ak je poškodený vlastníkom veci, jeho majetkový stav zahŕňa hodnotu veci a v dôsledku jej straty, odňatia alebo zničenia dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu práve o hodnotu tejto veci. Občiansky zákonník upravuje rozsah náhrady škody predovšetkým vo vzťahu ku škodám spôsobeným na veciach (§ 443 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pri určení výšky škody na veciach sa vychádza z ceny v čase poškodenia).

15. Výšku škody žalovaný určil s prihliadnutím na znalecký posudok č. 77/2014 z 1. augusta 2014, ktorý vypracoval znalec v odbore cestná doprava a odvetvie - technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej premávke a odhad hodnoty cestných vozidiel C.. L. E.. Zo záverov znaleckého posudku okrem stanovenia výšky škody na vozidle (2.008,- eur) vyplýva, že sa nejedná o totálne zničenie vozidla, oprava vozidla bola doporučená a pri oprave vozidla nevznikli žiadne predajné zvyšky.

16. Kasačný súd zdôrazňuje, že znalecký posudok je síce jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí správny orgán ako ktorýkoľvek iný dôkaz, avšak nie je oprávnený posudzovať jeho správnosť (jeho závery). Správny orgán a v rámci správneho súdneho prieskumu aj správny súd, hodnotí len to, či úvahy znalca zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných správnym orgánom. Výška škody určená znaleckým posudkom a spôsob jej výpočtu nebol v žiadnom štádiu konania spochybnený.

17. Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by v čase zadania požiadavky opravy SCV bola známa (čo i len odhadom) výška škody, a taktiež z dostupných listinných dôkazov nevyplýva, že by sa škoda javila ako tzv. totálna. Až na základe faktúry č.: R310 14264 z 28. októbra 2013 bolo možné predpokladať výšku skutočnej škody (viď. bod 14.), ktorá bola presne vyčíslená v súlade s čl. 8 ods. 1 pokynu o nehodách znaleckým posudkom č. 77/2014 z 1. augusta 2014. Pre úplnosť kasačný súd dodáva, že výška škody bola určená spätne, k 17. septembru 2013, kedy ku škode došlo a následná fakturácia opravy vozidla nemá na jej určenie vplyv (sťažovateľovi nebola uložená k náhrade škoda spôsobená úhradou faktúry č. R310 14264 z 28. októbra 2013, ale škoda určená znaleckým posudkom ku dňu jej vzniku - poškodeniu SCV). Povinnosť sťažovateľa nahradiť služobnému úradu škodu práve vo výške 2.008,- eur (za zohľadnenia poisťného plnenia) je daná.

18. Ďalšie námietky sťažovateľa nemajú na uvedený záver žiaden vplyv. Rovnako nemá na správne určenie výšky škody vplyv skutočnosť, či sa sťažovateľ dopustil zavineného poškodenia SCV 2-krát alebo už 3-krát, keď miera zavinenia a miera zodpovednosti sťažovateľa neboli v konaní sporné.

19. Záverom kasačný súd uvádza, že v nadväznosti na závery znaleckého posudku č. 77/2014 z 1. augusta 2014, ktorý vypracoval znalec v odbore cestná doprava a odvetvie - technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej premávke a odhad hodnoty cestných vozidiel, C.. L. E., sa z pohľadu sťažovateľa javí ako alternatíva domáhať sa doplatku poisťného plnenia likvidovaného Wuestenrot poisťovňou, a.s. pod č. 1505.9026/010-9 cestou civilného súdu žalobou podľa § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

20. Vznesené kasačné námietky, tak skutkové, ako aj procesné, neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku, preto kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 S.s.p..

21. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. a contrario k §§ 167 ods. 1 a 168 S.s.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania, pretože žalobca nebol v kasačnom konaní úspešný a v prípade žalovaného nedošlo k naplneniu predpokladu obsiahnutého v ust. § 168 S.s.p..

22. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.